

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda mr. sc. Inge Vezmar Barlek, predsjednice vijeća, Marine Kosović Marković i Eveline Čolović Tomić, članica vijeća, te sudske savjetnice Alme Beganović, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj dana 12. rujna 2019.

p r e s u d i o j e

Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske
KLASA: UP/II-008-07/19-01/170, URBROJ: 401-01/05-19-3 od 1. ožujka 2019.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak (dalje: HBOR), broj: 5/2019 od 7. veljače 2019. kojim je odbijen zahtjev tužitelja za dostavu popisa svih krajnjih korisnika kredita/primatelji leasinga/zajmoprimci koje je HBOR kreditirala u razdoblju od 1. do 31. ožujka 2018. uz iznose kredita. Zahtjev je odbijen na temelju odredbe članka 23. stavka 5. točke 2. i 5. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13. i 85/15., dalje: ZPPI), jer je informacija bankarska tajna i zato što tužitelj zlorabotrebjava pravo na pristup informacijama.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj se poziva na odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a te zaključuje da HBOR raspolaže javnim sredstvima pa je nejasno obrazloženje tuženika kako bi postupanje po zahtjevu tužitelja ugrozilo redovito obavljanje djelatnosti HBOR-a kad bi po prirodi stvari takve informacije trebale biti javno objavljene. Poziva se na stajalište izraženo u presudi ovog Suda poslovni broj: UsII-281/17 od 30. studenoga 2017. prema kojem podaci o raspolaganju javnim sredstvima moraju biti dostupni svakome i u takvim slučajevima ne postoji mogućnost zlorabotrebje prava na pristup informacijama. Smatra da iznos i podatak o konačnom korisniku kredita odnosno primatelju leasinga, zajmoprimcu i slično, sadrži i posebne potpore u smislu dugoročnosti tako plasiranih kredita pa bi taj podatak trebao biti dostupan na mrežnim stranicama tijela javne vlasti. Poziva se na presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: U-zpz-6/2016-7 od 17. listopada 2018. koji je prihvatio stajalište ovog Suda da HBOR raspolaže javnim sredstvima. Navodi da tuženik nije proveo dokazni postupak pa je nepotpuno utvrdio činjenično stanje, a prema iskustvu tužitelja tražena informacija bila bi otisnuta na tri stranice A4. Poziva se na izvješće o provedbi ZPPI-a te navodi da se ne može zaključiti da bi HBOR bila opterećena podnošenjem zahtjeva za pristup informacijama do te mjere da ne može omogućiti drugim korisnicima pravodobnu i točnu informaciju. Smatra da je tuženik počinio povredu upravnog postupka iz članka 30. te članka 51. i 52. Zakona o općem upravnom

postupku (Narodne novine, broj: 47/09., dalje: ZUP). Predlaže Sudu da poništi osporeno rješenje.

Tuženik u odgovoru na tužbu smatra da nisu povrijeđena načela upravnog postupka, jer se u ovom slučaju ne provodi ispitni postupak. U rješavanju zahtjeva za pristup informacijama neposredno se primjenjuju odredbe ZPPI-a odnosno neposredno se rješava u posebnom upravnom postupku. Primjećuje da u ovom postupku ne sudjeluju dvije ili više stranaka s protivnim interesima, a provođenje ispitnog postupka nije nužno radi utvrđivanja činjenica i okolnosti koje su bitne za razrješenje pravog stanja stvari. Ističe kako u ostvarivanju prava na pristup informacijama stranka ne brani svoj interes da dobije traženu informaciju, već eventualno pruža argumentaciju zašto bi tražena informacija trebala biti dostupna javnosti, budući da je ograničenje na informaciji neovisno o podnositelju zahtjeva te ono postoji ili ne postoji. Smatra da bi se sudjelovanje stranke u postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama protivilo načelu učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, jer se ne utvrđuju činjenice i okolnosti kojima raspolažu stranke. Zaključuje da ostvarivanje prava na pristup informacijama ima značenje jednostranačkog postupka. Poziva se na odredbu članka 16. stavka 3. ZPPI-a i na stajališta ovog Suda izražena u više presuda donesenim u predmetima u kojima su korisnici kredita bile kreditne institucije (npr. banke) kojima se dostavljaju javna sredstva, a koje dalje odlučuju o kreditiranju krajnjih korisnika. U odnosu na podatak o krajnjem korisniku kredita, smatra da prevladava potreba zaštita prava na ograničenje u odnosu na javni interes te da navedene informacije nisu informacije od javnog značaja i u odnosu na njih prevladava potreba zaštite bankovne, odnosno poslovne tajne. Kreditna institucija, naime, preuzima sredstva od HBOR-a i odgovorna je za daljnje distribuiranje krajnjim korisnicima, s tim da krajnjim korisnicima u određenim slučajevima mogu biti isplaćena i sredstva kreditne institucije, koja se, dakle, ne odnose na javna sredstva. U tom slučaju kreditna institucija je korisnik kredita HBOR-a te je takvu informaciju tužitelj ovlašten dobiti. U odnosu na navod tužitelja da je tražena informacija otisnuta na tri stranice teksta, napominje kako se prilikom utvrđivanja zloupotrebe prava pristupa informacijama ne razmatra samo tekući zahtjev za pristup informacijama, već se on razmatra u kombinaciji s ostalim tužiteljevim zahtjevima. U tom smislu utvrđeno je kako je s danom podnošenja zahtjeva u ovoj upravnoj stvari, bilo ukupno 52 zahtjeva za pristup informacijama, a prema analizi HBOR-a broj doseže 1356 zahtjeva, ako bi se uključili i podzahtjevi, koji se ukupno odnose na cca 8360 stranica materijala i cca 8806 odobrenja pa je očito da je zbog ukupnog broja zahtjeva, učestalosti podnošenja zahtjeva i opsežnosti zahtjeva tužitelja došlo do opterećenja rada i funkcioniranja tijela javne vlasti. Predlaže Sudu da tužbeni zahtjev kao neosnovan odbije.

Tužitelj nije dostavio očitovanje na navode odgovora na tužbu koji mu je uredno dostavljen dopisom od 27. ožujka 2019.

Na temelju razmatranja svih činjeničnih i pravnih pitanja (članak 55. stavak 3. Zakona o upravnim sporovima, Narodne novine, broj: 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. – odluka Ustavnog suda RH i 29/17., dalje: ZUS), Sud tužbeni zahtjev ocjenjuje osnovanim.

Budući da se zahtjevom za pravo na pristup informacijama traži informacija o raspolaganju javnim sredstvima koja, sukladno odredbi članka 16. stavka 3. ZPPI-a, mora javnosti biti beziznimno dostupna, osim ako predstavlja klasificirani podatak, neosnovano su javnopravna tijela odbila zahtjev tužitelja uz obrazloženje da zloupotrebljava pravo na pristup informacijama (članak 23. stavak 5. točka 5. ZPPI-a), o čemu je svoje stajalište već izrazio ovaj Sud primjerice u presudi poslovni broj: UsII-167/19-8 od 16. svibnja 2019.

Naime, u dosljednoj upravnosudskoj praksi zauzeto je stajalište da HBOR raspolaže javnim sredstvima, kao i da se u slučaju raspolaganja javnim sredstvima ne može razmatrati

pitanje zloupotrebe prava na pristup informacijama. To stoga što je odredbom članka 16. stavka 3. ZPPI-a jasno propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak, o čemu se u konkretnom slučaju ne radi.

Slijedom svega izloženog, Sud je na temelju odredbe članka 58. stavka 1. ZUS-a presudio kao u izreci.

U Zagrebu 12. rujna 2019.

Predsjednica vijeća
mr. sc. Inga Vezmar Barlek, v.r.